

EUROPEJSKI BANK CENTRALNY

Kodeks postępowania dla pracowników wysokiego szczebla Europejskiego Banku Centralnego

(2022/C 478/03)

RADA PREZESÓW EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO,

mając na uwadze, co następuje:

- (1) Jako instytucja Unii Europejskiej (UE) Europejski Bank Centralny (EBC) jest zobowiązany działać w interesie publicznym i zapewniać najwyższe standardy integralności. Odpowiedzialność, przejrzystość i najwyższe standardy etyczne stanowią zatem centralne aspekty podejścia EBC do ładu korporacyjnego. Przestrzeganie tych zasad jest kluczowym elementem wiarygodności EBC i jest niezbędne dla zapewnienia zaufania obywateli Europy.
- (2) Etyka zawodowa i wysokie standardy postępowania, których osoby trzecie mają prawo oczekiwać od EBC i jego pracowników wysokiego szczebla, są od początku jego istnienia uznawane za kluczowe warunki ochrony reputacji EBC.
- (3) Po przyjęciu pierwotnego kodeksu postępowania EBC w 2001 r.⁽¹⁾, w 2002 r. przyjęto kodeks postępowania dla członków Rady Prezesów⁽²⁾, który został zmieniony w 2006 r.⁽³⁾; następnie, w 2006 r., przyjęto uzupełniający kodeks kryteriów etycznych dla członków Zarządu Europejskiego Banku Centralnego⁽⁴⁾, który został zmieniony w 2010 r.⁽⁵⁾.
- (4) W związku z ustanowieniem Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego (SSM) zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) nr 1024/2013⁽⁶⁾, na mocy którego EBC powierzono szczególne zadania w zakresie nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi, w 2014 r. przyjęto również kodeks postępowania dla członków Rady ds. Nadzoru⁽⁷⁾.
- (5) Ponadto w styczniu 2015 r. EBC wdrożył wzmocnione zasady etyki zawodowej mające zastosowanie do pracowników⁽⁸⁾, a także utworzył Biuro ds. Zgodności i Ładu Wewnętrznego oraz Komitet ds. Etyki wysokiego szczebla⁽⁹⁾, którego zadaniem jest doradzanie członkom organów EBC wysokiego szczebla w zakresie różnych kodeksów postępowania mających do nich zastosowanie w spójny sposób.

⁽¹⁾ Kodeks postępowania Europejskiego Banku Centralnego (Dz.U. C 76 z 8.3.2001, s. 12).

⁽²⁾ Kodeks Postępowania dla członków Rady Prezesów (Dz.U. C 123 z 24.5.2002, s. 9).

⁽³⁾ Porozumienie zmieniające Porozumienie w sprawie Kodeksu postępowania dla członków Rady Prezesów (Dz.U. C 10 z 16.1.2007, s. 6).

⁽⁴⁾ Uzupełniający kodeks kryteriów etycznych dla członków zarządu Europejskiego Banku Centralnego (Dz.U. C 230 z 23.9.2006, s. 46).

⁽⁵⁾ Uzupełniający kodeks kryteriów etycznych dla członków Zarządu Europejskiego Banku Centralnego (Dz.U. C 104 z 23.4.2010, s. 8).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 1024/2013 z dnia 15 października 2013 r. powierzające Europejskiemu Bankowi Centralnemu szczególne zadania w odniesieniu do polityki związanej z nadzorem ostrożnościowym nad instytucjami kredytowymi (Dz.U. L 287 z 29.10.2013, s. 63).

⁽⁷⁾ Kodeks postępowania członków Rady Nadzoru Europejskiego Banku Centralnego (Dz.U. C 93 z 20.3.2015, s. 2).

⁽⁸⁾ Zasady etyki zawodowej EBC (Dz.U. C 204 z 20.6.2015, s. 3).

⁽⁹⁾ Decyzja Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2015/433 z dnia 17 grudnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Komitetu ds. Etyki i jego regulaminu (EBC/2014/59) (Dz.U. L 70 z 14.3.2015, s. 58).

- (6) W odniesieniu do Eurosystemu i Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego wspólne minimalne standardy etyczne zostały określone w wytycznych Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2015/855 (EBC/2015/11) ⁽¹⁰⁾ oraz wytycznych Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2015/856 (EBC/2015/12) ⁽¹¹⁾. W celu zapewnienia, aby zasady etyki Eurosystemu i zasady etyki SSM nadal odzwierciedlały odpowiednie standardy i najlepsze praktyki uwzględniające najnowsze osiągnięcia w sektorze bankowości centralnej i nadzoru oraz wśród instytucji unijnych, wytyczne (UE) 2015/855 (EBC/2015/11) i wytyczne (UE) 2015/856 (EBC/2015/12) zostaną uchylone i zastąpione z dniem 1 czerwca 2023 r. odpowiednio wytycznymi Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2021/2253 (EBC/2021/49) ⁽¹²⁾ i wytycznymi Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2021/2256 (EBC/2021/50) ⁽¹³⁾.
- (7) W interesie EBC leży zasada, zgodnie z którą w możliwym zakresie i wówczas, gdy jest to uzasadnione względami proporcjonalności, członkowie każdego z jego organów wysokiego szczebla podlegają tym samym zasadom wykonywania zawodu i ich przestrzegają. W tym celu Rada Prezesów upoważniła Komitet ds. Etyki do rozważenia możliwości ustanowienia jednolitego kodeksu postępowania, w następstwie czego Komitet ds. Etyki opracował kodeks postępowania dla pracowników wysokiego szczebla EBC, który Rada Prezesów zatwierdziła w dniu 5 grudnia 2018 r. i który wszedł w życie w dniu 1 stycznia 2019 r. (zwany dalej „jednolitym kodeksem z 2019 r.”).
- (8) Jednolity kodeks z 2019 r. opiera się na postanowieniach oraz przesłankach leżących u podstaw wzmocnionych zasad etyki zawodowej mających zastosowanie do pracowników EBC, odzwierciedlając również najlepsze praktyki stosowane w bankowości centralnej, przez organy nadzorcze, a także inne instytucje UE, przy jednoczesnym uwzględnieniu specyfiki instytucjonalnej EBC i jego niezależności.
- (9) Zatwierdzając jednolity kodeks z 2019 r., Rada Prezesów miała na celu wdrożenie najwyższych standardów etyki zawodowej, dążąc do tego, by członkowie organów wysokiego szczebla EBC stanowili przykład i inspirację dla pracowników Eurosystemu, ESBC i SSM w odniesieniu do przestrzegania takich standardów podczas wypełniania ich obowiązków,
- (10) W świetle zwiększonej kontroli publicznej nad prywatnymi transakcjami finansowymi pracowników EBC wysokiego szczebla oraz w celu utrzymania zaufania obywateli Unii ich bezstronności przy wykonywaniu ich obowiązków Komitet ds. Etyki został upoważniony do dokonania przeglądu jednolitego kodeksu z 2019 r., w wyniku którego opracował on zmienioną wersję tego kodeksu, którą Rada Prezesów pragnie teraz zatwierdzić. W celu uwzględnienia ewentualnych wrażliwych kwestii związanych z rolami pracowników wysokiego szczebla w polityce pieniężnej i nadzorze bankowym należy zmienić jednolity kodeks z 2019 r., tak aby uwzględniał on postanowienia, które: (i) ograniczają dopuszczalność inwestycji poprzez określenie instrumentów, w które pracownicy EBC wysokiego szczebla mogą inwestować; (ii) mają zastosowanie do średnio- i długoterminowej perspektywy inwestycyjnej poprzez określenie minimalnego okresu utrzymywania pozycji wynoszącego rok oraz wprowadzenie wymogu wcześniejszego powiadomienia o dużych transakcjach; (iii) zwiększają przejrzystość prywatnych transakcji finansowych członków; oraz (iv) wprowadzają wewnętrzną sprawozdawczość w zakresie niektórych prywatnych transakcji finansowych małżonków/partnerów i małoletnich dzieci członków. Ponadto, aby złagodzić przypadki nieprawidłowego wykorzystywania informacji niepublicznych uzyskanych podczas pełnienia funkcji, stosowanie przepisów dotyczących prywatnych transakcji finansowych powinno zostać przedłużone na okres sześciu miesięcy po zakończeniu kadencji.

⁽¹⁰⁾ Wytyczne Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2015/855 z dnia 12 marca 2015 r. określające podstawy Zasad Etyki Eurosystemu i uchylające wytyczne EBC/2002/6 w sprawie minimalnych norm dla Europejskiego Banku Centralnego oraz krajowych banków centralnych przy przeprowadzaniu operacji związanych z polityką pieniężną, operacji walutowych z rezerwami walutowymi EBC oraz zarządzaniu rezerwowymi aktywami walutowymi EBC (EBC/2015/11) (Dz.U. L 135 z 2.6.2015, s. 23).

⁽¹¹⁾ Wytyczne Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2015/856 z dnia 12 marca 2015 r. określające podstawy Zasad etyki dla Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego (EBC/2015/12) (Dz.U. L 135 z 2.6.2015, s. 29).

⁽¹²⁾ Wytyczne Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2021/2253 z dnia 2 listopada 2021 r. określające zasady etyki Eurosystemu (EBC/2021/49) (Dz.U. L 454, 17.12.2021, s. 7).

⁽¹³⁾ Wytyczne Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2021/2256 z dnia 2 listopada 2021 r. określające podstawy Zasad etyki dla Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego (EBC/2015/50) (Dz.U. L 454 z 17.12.2021, s. 21).

- (11) W celu wdrożenia wyżej wymienionych zmian jednolity kodeks z 2019 r. zostanie zastąpiony niniejszym zmienionym kodeksem ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2023 r. Niniejszy kodeks powinien wejść w życie z dniem 1 stycznia 2023 r., aby zapewnić pracownikom EBC wysokiego szczebla okres przejściowy na zapoznanie się ze zmienionymi zasadami,

ZATWIERDZA PONIŻSZY KODEKS POSTĘPOWANIA DLA PRACOWNIKÓW WYSOKIEGO SZCZEBLA EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO

CZĘŚĆ I

Zakres

Artykuł 1

Zakres zastosowania

1.1 Niniejszy kodeks ma zastosowanie do członków Rady Prezesów i członków Rady ds. Nadzoru pełniących funkcje członków organów EBC wysokiego szczebla, a także do członków Zarządu. Zakres jego zastosowania obejmuje również członków Rady Prezesów i członków Rady ds. Nadzoru działających jako członkowie Komitetu Sterującego i, w odpowiednich przypadkach, zespołu mediacyjnego, jak również przedstawicieli krajowych banków centralnych uczestniczących w posiedzeniach Rady ds. Nadzoru (zwanym dalej „członkami”), w przypadku gdy właściwym organem krajowym nie jest krajowy bank centralny (KBC).

1.2 Niniejszy kodeks stosuje się również do osób zastępujących członków na posiedzeniach Rady Prezesów lub Rady ds. Nadzoru (zwanym dalej „zastępcami”) w wykonywaniu ich obowiązków i zadań związanych z tymi organami wysokiego szczebla w przypadkach wyraźnie przewidzianych w niniejszym kodeksie. Do celów niniejszego kodeksu „organy EBC wysokiego szczebla” oznaczają Radę Prezesów EBC, Zarząd EBC i Radę ds. Nadzoru EBC.

1.3 Niniejszy kodeks nie ma zastosowania do osób towarzyszących uczestniczących w posiedzeniach Rady Prezesów lub Rady ds. Nadzoru. Przed pierwszym udziałem w posiedzeniu osoby towarzyszące składają jednak deklarację przestrzegania standardów etycznych obejmującą ogólną zasadę unikania konfliktu interesów, zakaz wykorzystywania informacji poufnych oraz zasady dotyczące tajemnicy służbowej (zwaną dalej „deklaracją przestrzegania standardów etycznych”) ⁽¹⁴⁾.

1.4 Członków Rady Ogólnej zaprasza się do złożenia deklaracji przestrzegania standardów etycznych. Ponadto członkowie Komitetu ds. Audytu, Komitetu ds. Etyki, Administracyjnej Rady Odwoławczej oraz, w odpowiednich przypadkach ich zastępcy, zobowiązani są do złożenia deklaracji przestrzegania standardów etycznych.

1.5 Pracownicy EBC uczestniczący w posiedzeniach organów EBC wysokiego szczebla w odpowiednim zakresie podlegają zasadom etyki zawodowej, w związku z czym nie wymaga się od nich składania deklaracji przestrzegania standardów etycznych.

1.6 W przypadku wątpliwości dotyczących postanowień niniejszego kodeksu lub ich praktycznego zastosowania należy zasięgnąć opinii Komitetu ds. Etyki utworzonego na mocy decyzji (UE) 2015/433 (EBC/2014/59) ⁽¹⁵⁾.

Artykuł 2

Sprzeczne przepisy krajowe i stosowanie różnych zasad etyki zawodowej

2.1 Członkowie i ich zastępcy niezwłocznie informują Komitet ds. Etyki o wszelkich przeszkodach do stosowania niniejszego kodeksu, w tym o przeszkodach wynikających z pozostających z nim w sprzeczności przepisów prawa krajowego.

2.2 Niniejszy kodeks pozostaje bez uszczerbku dla bardziej rygorystycznych zasad etycznych mających zastosowanie do członków i zastępców na mocy prawa krajowego.

⁽¹⁴⁾ Zob. wzór deklaracji przestrzegania standardów etycznych.

⁽¹⁵⁾ Zob. przypis 9.

CZĘŚĆ II

Standardy etyczne

Artykuł 3

Zasady ogólne

3.1 Członkowie i zastępcy wykonują swoje obowiązki i zadania przy pełnej zgodności z Traktatem o Unii Europejskiej i Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Statutem Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego (zwanym dalej „Statutem ESBC”), rozporządzeniem Rady (UE) nr 1024/2013, Regulaminem Europejskiego Banku Centralnego ⁽¹⁶⁾ oraz, w odpowiednich przypadkach, regulaminem Rady ds. Nadzoru Europejskiego Banku Centralnego ⁽¹⁷⁾.

3.2 Przy wykonywaniu swoich obowiązków i zadań członkowie i zastępcy przestrzegają najwyższych standardów etycznych i standardów integralności. Oczekuje się od nich uczciwości, niezależności, bezstronności i dyskrecji w działaniu, bez względu na ich interes osobisty. Powinni być oni świadomi znaczenia ciążących na nich obowiązków i zadań, biorąc pod uwagę publiczny charakter pełnionych przez nich funkcji i powinni postępować w sposób promujący przestrzeganie standardów etycznych w ramach Eurosystemu, Europejskiego Systemu Banków Centralnych (ESBC) oraz SSM, a także wspierający i promujący zaufanie publiczne do EBC.

Artykuł 4

Tajemnica służbowa

4.1 Mając na uwadze wymogi tajemnicy służbowej wynikające z art. 37 Statutu ESBC oraz art. 27 ust. 1 rozporządzenia Rady (UE) nr 1024/2013, członkowie i zastępcy nie ujawniają żadnych informacji objętych obowiązkiem zachowania tajemnicy służbowej uzyskanych w ramach wykonywania ich obowiązków i zadań, które nie zostały upublicznione i nie są ogólnie dostępne (zwanych dalej „informacjami poufnymi”), z wyjątkiem informacji ujawnianych celowo w ramach uzgodnionej strategii komunikacyjnej EBC. W szczególności nie ujawniają oni informacji poufnych w ramach wystąpień i oświadczeń publicznych, ani też w kontaktach z mediami, oraz traktują takie informacje zgodnie z ustalonymi wewnętrznymi zasadami dotyczącymi postępowania z wrażliwymi informacjami ESBC i SSM. Członkowie i zastępcy podlegają wskazanym wymogom zachowania tajemnicy służbowej zgodnie z prawem Unii także po zaprzestaniu wykonywania przez nich obowiązków i zadań na rzecz EBC.

4.2 Członkowie i zastępcy podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia, aby pracownicy odpowiedniego KBC lub właściwego organu krajowego mieli dostęp do informacji poufnych wyłącznie w zakresie koniecznym do wykonywania ich obowiązków oraz zgodnie z obowiązującymi zasadami zachowania poufności, a także aby byli świadomi wymogów dotyczących zachowania tajemnicy służbowej, o których mowa w art. 4 ust. 1, oraz ściśle ich przestrzegali.

Artykuł 5

Rozdzielenie funkcji nadzorczej od funkcji dotyczącej polityki pieniężnej

5.1 Członkowie i zastępcy przestrzegają rozdziału pomiędzy szczególnymi zadaniami EBC dotyczącymi polityki związanej z nadzorem ostrożnościowym a jego zadaniami związanymi z polityką pieniężną, jak również innymi zadaniami. W stosownych przypadkach przestrzegają oni decyzji Europejskiego Banku Centralnego EBC/2014/39 ⁽¹⁸⁾ oraz wszelkich zasad przyjętych przez EBC na podstawie art. 25 ust. 3 rozporządzenia Rady (UE) nr 1024/2013.

⁽¹⁶⁾ Zob. decyzja Europejskiego Banku Centralnego EBC/2004/2 z dnia 19 lutego 2004 r. przyjmująca Regulamin Europejskiego Banku Centralnego (Dz.U. L 80 z 18.3.2004, s. 33).

⁽¹⁷⁾ Regulamin Rady ds. Nadzoru Europejskiego Banku Centralnego (Dz.U. L 182 z 21.6.2014, s. 56).

⁽¹⁸⁾ Decyzja Europejskiego Banku Centralnego EBC/2014/39 z dnia 17 września 2014 r. w sprawie wdrożenia rozdziału funkcji polityki pieniężnej od funkcji nadzorczej Europejskiego Banku Centralnego (Dz.U. L 300 z 18.10.2014, s. 57).

5.2 Wykonując swoje obowiązki i zadania, członkowie Rady ds. Nadzoru i ich zastępcy uwzględniają cele rozporządzenia Rady (UE) nr 1024/2013 i nie ingerują w zadania EBC niezwiązane z nadzorem, przy odpowiednim poszanowaniu szczególnych obowiązków i zadań wiceprzewodniczącego Rady ds. Nadzoru.

Niezależność

Artykuł 6

Zasada niezależności

Uwzględniając art. 130 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, art. 7 Statutu ESBC i art. 19 ust. 1 rozporządzenia Rady (UE) nr 1024/2013, członkowie i zastępcy, wykonując swoje uprawnienia, obowiązki i zadania, działają niezależnie i obiektywnie w interesie Unii jako całości, bez względu na interes krajowy lub osobisty, oraz nie zwracają się o instrukcje do instytucji, organów, urzędów ani agencji UE, rządów państw członkowskich ani żadnego innego organu, ani takich instrukcji nie przyjmują.

Artykuł 7

Działalność prywatna i funkcje piastowane w charakterze oficjalnym

7.1 Członkowie i zastępcy zapewniają, aby ich działalność prywatna, odpłatna lub wykonywana nieodpłatnie, nie miała negatywnego wpływu na ich obowiązki ani na reputację EBC. Dla celów niniejszego kodeksu „działalność prywatna” oznacza każdą działalność podejmowaną przez członka lub zastępcę inną niż działanie w ramach wykonywania mandatu.

7.2 Członkowie i zastępcy mogą podejmować działalność prywatną w organizacjach publicznych, organizacjach międzynarodowych lub organizacjach nienastawionych na zysk, jak również działalność dydaktyczną i naukową, pod warunkiem że nie stanowi ona działań budzących wątpliwości związane z konfliktem interesów, na przykład działań związanych z nadzorowanymi podmiotami lub kontrahentami Eurosystemu w odniesieniu do operacji polityki pieniężnej lub operacji walutowych. Członkowie Zarządu mają obowiązek uzyskać wyraźną zgodę Rady Prezesów na prowadzenie działalności prywatnej, o której mowa w art. 11 ust. 1 Statutu ESBC.

7.3 Członkowie i zastępcy mogą przyjmować wynagrodzenie oraz zwrot wydatków za działalność prywatną, pod warunkiem że takie wynagrodzenie i wydatki są współmierne do wykonywanej pracy i pozostają w zwyczajowych granicach.

7.4 Członkowie i zastępcy powstrzymują się od piastowania w charakterze oficjalnym funkcji, które mogą ograniczać ich niezależność, i mają obowiązek rezygnacji z piastowania takich funkcji. Dla celów niniejszego kodeksu „funkcje piastowane w charakterze oficjalnym” oznaczają wszelkie działania zewnętrzne podejmowane przez członka lub zastępcę w oficjalnym charakterze, tzn. w ramach ciążących na nim obowiązków i zadań.

7.5 Członkowie i zastępcy członków informują Komitet ds. Etyki na piśmie o działalności prywatnej, którą zamierzają podjąć. Przekazują oni Komitetowi ds. Etyki także coroczną aktualizację informacji o swojej bieżącej działalności prywatnej oraz o funkcjach piastowanych przez siebie w charakterze oficjalnym.

Artykuł 8

Relacje z grupami interesu

Utrzymując otwarty, przejrzysty i regularny dialog ze stowarzyszeniami przedstawicielskimi i społeczeństwem obywatelskim wymagany na mocy Traktatu o Unii Europejskiej, członkowie i zastępcy zawsze, a w szczególności w kontaktach z grupami interesu, muszą mieć na względzie swoją niezależność, obowiązek zachowania tajemnicy służbowej oraz podstawowe zasady ustanowione w niniejszym kodeksie. Członkowie i zastępcy muszą również pamiętać o zasadach ogólnych dotyczących komunikacji zewnętrznej pracowników wysokiego szczebla EBC⁽¹⁹⁾ oraz o innych mających zastosowanie zasadach i wytycznych, a także mają obowiązek zachować szczególną ostrożność i stosować odpowiednie mechanizmy ochronne, uczestnicząc w wydarzeniach zamkniętych lub przyjmując indywidualne zaproszenia.

⁽¹⁹⁾ Zob. zasady ogólne dotyczące komunikacji zewnętrznej pracowników wysokiego szczebla EBC.

Artykuł 9

Wystąpienia i oświadczenia publiczne

9.1 Członkowie i zastępcy wykonują swoje obowiązki i zadania jako przedstawiciele organu EBC wysokiego szczebla i za takich się uważają podczas wystąpień publicznych.

9.2 Wygłaszając oświadczenia publiczne w sprawach związanych z Eurosystemem, ESBC lub SSM, członkowie i zastępcy odpowiednio biorą pod uwagę swoją rolę jako przedstawicieli organu EBC wysokiego szczebla.

9.3 W wystąpieniach i publikacjach naukowych i akademickich członkowie i zastępcy wyraźnie zaznaczają, że dany wkład wnoszony jest w ich własnym imieniu i nie reprezentuje poglądów EBC.

Artykuł 10

Deklaracje interesów

10.1 Każdy członek corocznie składa Komitetowi ds. Etyki celem oceny i dalszego przedłożenia Prezesowi podpisaną deklarację interesów, która zawiera informacje o wcześniejszej działalności zawodowej członka, jego działalności prywatnej, funkcjach piastowanych w charakterze oficjalnym i stanie majątkowym, jak również o zarobkowej działalności zawodowej jego małżonka lub partnera, która może budzić wątpliwości związane z konfliktem interesów (zwaną dalej „deklaracją interesów”). Każdy członek przedkłada również wykaz prywatnych transakcji finansowych przeprowadzonych w roku bezpośrednio poprzedzającym deklarację interesów w załączniku do deklaracji interesów (zwanym dalej „załącznikiem I do deklaracji interesów”). Ponadto każdy członek przedkłada, według swojej najlepszej wiedzy, informacje na temat wszelkich prywatnych transakcji finansowych przeprowadzonych w roku bezpośrednio poprzedzającym deklarację interesów przez jego małżonka, partnera lub małoletnie dzieci, których wartość przekracza 10 000 EUR na transakcję, które to informacje przekazuje się w odrębnym załączniku, z zachowaniem poufności, Komitetowi ds. Etyki („załącznik II do deklaracji interesów”). Deklaracja interesów⁽²⁰⁾ i załącznik I do deklaracji interesów złożone przez każdego członka podlegają opublikowaniu na stronie internetowej EBC i pozostają bez uszczerbku dla wymogu złożenia oświadczenia o stanie majątkowym zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi lub zobowiązaniami umownymi.

10.2 EBC przetwarza i zachowuje dane osobowe zebrane w deklaracjach interesów zgodnie z przepisami o ochronie danych mającymi zastosowanie do EBC.

Konflikty interesów

Artykuł 11

Ogólna zasada dotycząca konfliktu interesów

11.1 Członkowie i zastępcy unikają sytuacji mogących budzić wątpliwości związane z konfliktem interesów. Konflikt interesów zachodzi, gdy członek lub zastępca ma osobiste interesy, które mogą wpływać lub mogą być postrzegane jako wpływające na bezstronne i obiektywne wykonywanie przez niego ciężących na nim obowiązków i zadań; dotyczy to także m.in. członków jego najbliższej rodziny (rodziców, dzieci, braci i siostr) oraz małżonka lub partnera danego członka lub zastępcy. W szczególności członkowie i zastępcy nie mogą wykorzystywać swojego zaangażowania w proces decyzyjny ani posiadanych informacji zawodowych w celu uzyskania korzyści osobistych. Konflikt interesów nie zachodzi, gdy dane okoliczności dotyczą członka lub zastępcy jedynie ze względu na przynależność do społeczeństwa jako całości lub do szerokiej kategorii osób.

11.2 Członkowie i zastępcy ujawniają na piśmie Prezesowi lub przewodniczącemu odpowiedniego organu EBC wysokiego szczebla oraz Komitetowi ds. Etyki każdą sytuację, która może budzić wątpliwości dotyczące konfliktu interesów. W szczególności powstrzymują się oni od udziału w dyskusjach, obradach lub głosowaniach w związku z taką sytuacją i nie przekazują im się związanej z nią dokumentacji.

⁽²⁰⁾ Zob. wzór deklaracji interesów.

*Artykuł 12***Zarobkowa działalność zawodowa małżonka lub partnera**

Członkowie i zastępcy niezwłocznie informują Prezesa lub przewodniczącego odpowiedniego organu EBC wysokiego szczebla oraz Komitet ds. Etyki o zarobkowej działalności zawodowej lub innej odpłatnej działalności ich małżonków lub partnerów, która może budzić wątpliwości dotyczące konfliktu interesów.

*Artykuł 13***Korzyści (prezenty i gościnność)**

13.1 Członkowie i zastępcy nie zabiegają o korzyści związane w jakikolwiek sposób z powierzonymi im obowiązkami i zadaniami oraz zachowują ostrożność, w przypadku gdy takie korzyści są im oferowane. Dla celów niniejszego postanowienia „korzyści” oznaczają każdy prezent, gościnność lub inny zysk, finansowy lub rzeczowy, niestanowiące wynagrodzenia za świadczone usługi i do których osoba je otrzymująca nie jest uprawniona z innego tytułu.

13.2 Korzyść oferowana lub wręczana członkowi lub zastępcy, lub też członkowi jego najbliższej rodziny, małżonkowi lub partnerowi, która jest w jakikolwiek sposób związana z wykonywaniem przez tego członka lub zastępcę jego obowiązków i zadań, może być zaakceptowana w następujących okolicznościach:

- a) jest oferowana przez organizację sektora publicznego, w tym inny bank centralny, krajowy organ publiczny, organizację międzynarodową lub szkołę wyższą i ma wartość uważaną za zwyczajową i odpowiednią;
- b) jest oferowana przez jeden lub większą liczbę podmiotów prywatnych lub osób fizycznych i ma wartość nie wyższą niż 100 EUR lub, gdy jej wartość przewyższa tę kwotę, (i) jest przekazywana instytucji, której dany członek lub zastępca jest przedstawicielem, lub (ii) nadwyżka powyżej 100 EUR podlega przekazaniu przez członka lub zastępcę na rzecz tej instytucji;
- c) ma formę gościnności i jest współmierna do obowiązków i zadań członka lub zastępcy oraz nie przekracza rozmiarów zwyczajowych;
- d) nie jest oferowana przez nadzorowany podmiot;
- e) jej akceptacja nie budzi wątpliwości dotyczących konfliktu interesów.

13.3 Przyjęcie korzyści nie może w żadnym wypadku ograniczać lub naruszać obiektywizmu i swobody działania członka lub zastępcy ani rodzić niewłaściwych zobowiązań lub oczekiwań po stronie osoby przyjmującej lub wręczającej korzyść.

13.4 Członkowie Zarządu, przewodniczący Rady ds. Nadzoru oraz przedstawiciele EBC w Radzie ds. Nadzoru niezwłocznie zgłaszają sekretarzowi Komitetu ds. Etyki każdy otrzymany prezent lub otrzymaną propozycję wręczenia prezentu, niezależnie od jego wartości. Pozostali członkowie i zastępcy podlegają właściwym krajowym procedurom dotyczącym rejestracji prezentów.

*Artykuł 14***Nagrody, wyróżnienia i odznaczenia**

14.1 Członkowie i zastępcy muszą mieć pewność, iż wszelkie przyjmowane przez nich nagrody, wyróżnienia lub odznaczenia pozostają w zgodności z ich statusem publicznym i nie naruszają ich niezależności ani nie budzą wątpliwości dotyczących konfliktu interesów.

14.2 Członkowie i zastępcy przekazują odpowiedniej instytucji, której są przedstawicielami, lub przekazują na cele charytatywne wszelkie kwoty pieniężne lub przedmioty wartościowe, z którymi wiąże się nagroda, otrzymywane przez nich w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków i zadań w roli członka lub zastępcy w organie EBC wysokiego szczebla.

Artykuł 15

Zaproszenia na wydarzenia

15.1 Członkowie i zastępcy, uwzględniając obowiązek przestrzegania zasady niezależności i unikania konfliktów interesów, mogą przyjmować zaproszenia na wydarzenia, takie jak konferencje, przyjęcia lub wydarzenia kulturalne, jeżeli ich uczestnictwo nie jest sprzeczne z interesem EBC oraz mają obowiązek zachowania szczególnej ostrożności w odniesieniu do zaproszeń indywidualnych. Członkowie i zastępcy nie przyjmują zaproszeń ani płatności niezgodnych z niniejszymi zasadami i informują o tym fakcie swoich partnerów.

15.2 Członkowie i zastępcy nie przyjmują zwrotu kosztów podróży ani zakwaterowania od organizatorów imprez, o których mowa w art. 15 ust. 1. Wynagrodzenie uzyskiwane przez członków i zastępców w związku z wygłoszonymi wykładami lub wystąpieniami związanymi z pełnioną przez nich funkcją jest przeznaczane przez EBC lub odpowiedni KBC lub właściwy organ krajowy na cele charytatywne.

15.3 Jeżeli odpowiada to międzynarodowo przyjętym zwyczajom, art. 15 ust. 1 i ust. 2 stosuje się również do towarzyszących małżonków lub partnerów członków i zastępców, jeżeli zaproszenia są skierowane także do nich.

Artykuł 16

Zasady dotyczące prywatnych transakcji finansowych

16.1 Członkowie i zastępcy nie wykorzystują informacji poufnych dla własnej korzyści lub dla korzyści osoby trzeciej, w tym przy przeprowadzaniu prywatnych transakcji finansowych i niezależnie od tego, czy transakcje takie są przeprowadzane bezpośrednio czy za pośrednictwem osoby trzeciej, na własne ryzyko i na własny rachunek, czy też na ryzyko i na rachunek osoby trzeciej. Przeprowadzając prywatne transakcje finansowe, członkowie i zastępcy zachowują ostrożność i powściągliwość oraz stosują średnio- i długoterminową perspektywę inwestycyjną.

16.2 Zaleca się, by członkowie i zastępcy przekazywali swoje inwestycje w zarząd prowadzony przez jednego lub większą liczbę renomowanych administratorów inwestycji portfelowych dysponujących swobodą decyzyjną w zarządzaniu aktywami wykraczającymi poza te, które są niezbędne do zwykłego, osobistego i rodzinnego użytku. Jeżeli takie uznaniowe porozumienia dotyczące zarządzania aktywami zostały zatwierdzone przez Komitet ds. Etyki, nie podlegają one ograniczeniom określonym w niniejszym art. 16 (poza ograniczeniami w zakresie wykorzystania informacji poufnych).

16.3 Członkowie i zastępcy nie prowadzą żadnych prywatnych transakcji finansowych innych niż:

- a) transakcje kupna lub sprzedaży jednostek w notowanych na giełdzie przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania o szerokim zróżnicowaniu, tj. nieskoncentrowanych na jednym sektorze, takim jak podmioty regulowane ⁽²¹⁾, złoto lub rządowe instrumenty dłużne strefy euro;
- b) transakcje kupna lub sprzedaży jednostek uczestnictwa w funduszach rynku pieniężnego notowanych na giełdzie;
- c) transakcje kupna lub sprzedaży jednostek uczestnictwa w funduszach nieruchomości;
- d) inwestycje w małe przedsiębiorstwa rodzinne;
- e) inwestycje w przedsiębiorstwa typu start-up, które nie są powiązane z sektorem finansowym, pod warunkiem że inwestycje te nie budzą wątpliwości z punktu widzenia konfliktu interesów oraz że udziały członka lub zastępcy nie stanowią pakietu większościowego.

16.4 Członkowie i zastępcy nie dokonują transakcji sprzedaży w odniesieniu do inwestycji, o których mowa w art. 16 ust. 3, przez okres jednego roku od daty kupna. Roczny minimalny okres posiadania nie ma zastosowania, jeżeli odpowiednia transakcja sprzedaży jest związana z nieprzewidzianymi wydatkami osobistymi lub pokryciem bieżących lub przyszłych wydatków związanych z celami nieinwestycyjnymi, lub też jest częścią systematycznego i okresowego planu inwestycyjnego, który został uzgodniony z bankiem lub doradcą finansowym.

⁽²¹⁾ Do celów niniejszego kodeksu termin „podmiot regulowany” ma znaczenie określone w art. 2 pkt 8 wytycznych (UE) 2021/2253 (EBC/2021/49) oraz w art. 2 pkt 7 wytycznych (UE) 2021/2256 (EBC/2021/50).

16.5 Członkowie i zastępcy nie dokonują prywatnych transakcji finansowych na mocy art. 16 ust. 3 w okresie siedmiu dni poprzedzających posiedzenie Rady Prezesów poświęcone polityce pieniężnej (zwanym dalej „okresem embarga”).

16.6 Przed dokonaniem transakcji o wartości przekraczającej 50 000 EUR na instrumentach wymienionych w art. 16 ust. 3 członkowie i zastępcy informują o tej transakcji Komitet ds. Etyki z 30-dniowym wyprzedzeniem w formie nieodwołalnego uprzedniego powiadomienia. Uprzedniego powiadomienia nie dokonuje się w okresie embarga. Uprzednie powiadomienie nie jest wymagane w przypadku transakcji sprzedaży związanej z nieprzewidzianymi wydatkami osobistymi ani w celu pokrycia bieżących lub przyszłych wydatków związanych z celami nieinwestycyjnymi.

16.7 Aktywa lub instrumenty finansowe inne niż wymienione w art. 16 ust. 3, które zostały nabyte przez członka lub zastępcę przed 1 stycznia 2023 r. lub przed rozpoczęciem kadencji, lub w których posiadanie weszli oni w późniejszym czasie w wyniku okoliczności, na które nie mieli wpływu, mogą być zatrzymane, jednak ich sprzedaż lub wykonywanie praw związanych z takimi aktywami lub instrumentami wymaga uprzedniej zgody Komisji ds. Etyki. Jednakże członek lub zastępca ma obowiązek sprzedaży instrumentów wyemitowanych przez podmioty regulowane przed rozpoczęciem kadencji tego członka lub zastępcy.

16.8 Członkowie Zarządu, przewodniczący Rady ds. Nadzoru oraz przedstawiciele EBC w Radzie ds. Nadzoru podlegają procedurom monitorowania zgodności w odniesieniu do ich prywatnych transakcji finansowych określonym w zasadach etyki zawodowej EBC.

16.9 Członkowie, do których nie ma zastosowania art. 16 ust. 8, oraz zastępcy, podlegają zasadom dotyczącym monitorowania zgodności w odniesieniu do ich prywatnych transakcji finansowych określonym w mających zastosowanie krajowych przepisach proceduralnych i corocznie przedkładają Komitetowi ds. Etyki podpisane potwierdzenie przestrzegania przez nich właściwych przepisów dotyczących prywatnych transakcji finansowych oraz tego, że monitorowanie zgodności w odniesieniu do ich prywatnych transakcji finansowych zostało przeprowadzone zgodnie z właściwymi krajowymi przepisami proceduralnymi ⁽²²⁾.

16.10 Członkowie i zastępcy podlegają ograniczeniom określonym w art. 16 ust. 3, 4 i 6 przez okres sześciu miesięcy od zakończenia kadencji.

16.11 Ograniczenia określone w niniejszym art. 16 nie mają zastosowania do następujących transakcji dokonywanych w celach prywatnych:

- a) kupna lub sprzedaży aktywów niefinansowych, w tym nieruchomości;
- b) kupna lub umorzenia polis ubezpieczeniowych lub rent kapitałowych oraz programów emerytalnych;
- c) kupna lub sprzedaży walut obcych do celów nieinwestycyjnych;
- d) kupna lub sprzedaży towarów do celów nieinwestycyjnych;
- e) depozytów bankowych i kredytów (w tym kredytów hipotecznych) na ogólnie dostępnych warunkach.

Artykuł 17

Zasady obowiązujące po ustaniu zatrudnienia

17.1 Członkowie informują na piśmie Prezesa lub przewodniczącego odpowiedniego organu EBC wysokiego szczebla oraz Komitet ds. Etyki o zamiarze podjęcia zarobkowej działalności zawodowej w okresie dwóch lat od upływu ich kadencji lub od dnia zakończenia pełnienia przez nich funkcji członka organu EBC wysokiego szczebla.

Ponadto mają oni prawo angażować się w zarobkową działalność zawodową:

- a) w istotnej lub mniej istotnej instytucji kredytowej – nie wcześniej niż po upływie roku od upływu kadencji lub od dnia zaprzestania pełnienia przez nich funkcji członka organu EBC wysokiego szczebla;
- b) w instytucji finansowej niewymienionej w lit. a) powyżej – nie wcześniej niż po upływie sześciu miesięcy od upływu ich kadencji lub od dnia zaprzestania pełnienia przez nich funkcji członka organu EBC wysokiego szczebla;

⁽²²⁾ Zob. deklaracja zgodności dotycząca prywatnych transakcji finansowych.

- c) w podmiocie zajmującym się lobbingsiem w stosunku do EBC, doradztwem lub rzecznictwem na rzecz EBC lub jednej z instytucji finansowych, o których mowa w lit. a) lub b) powyżej – nie wcześniej niż po upływie sześciu miesięcy od upływu ich kadencji lub od dnia zaprzestania pełnienia przez nich funkcji członka organu EBC wysokiego szczebla.

Ponadto członkowie Zarządu i Rady Prezesów mają prawo angażować się w zarobkową działalność zawodową:

- d) u kontrahenta Eurosystemu w odniesieniu do operacji polityki pieniężnej lub operacji walutowych – nie wcześniej niż po upływie roku od upływu ich kadencji lub, w odpowiednich przypadkach, od dnia ustania ich członkostwa w Zarządzie lub Radzie Prezesów;
- e) u operatora systemu płatności lub systemu rozrachunku, partnera centralnego lub dostawcy instrumentów płatniczych podlegających nadzorowi EBC – nie wcześniej niż po upływie sześciu miesięcy od upływu ich kadencji lub, w odpowiednich przypadkach, od dnia ustania ich członkostwa w Zarządzie lub Radzie Prezesów;

17.2 Zastępcy informują na piśmie Prezesa lub przewodniczącego odpowiedniego organu EBC wysokiego szczebla oraz Komitet ds. Etyki o zamiarze podjęcia zarobkowej działalności zawodowej w okresie roku od zaprzestania działania w tym charakterze.

Ponadto mają oni prawo angażować się w zarobkową działalność zawodową:

- a) w istotnej lub mniej istotnej instytucji kredytowej – nie wcześniej niż po upływie sześciu miesięcy od dnia ustania ich zaangażowania w wykonywanie odpowiednich obowiązków i zadań;
- b) w innej instytucji finansowej niewymienionej w lit. a) powyżej – nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy od dnia ustania ich zaangażowania w wykonywanie odpowiednich obowiązków i zadań;
- c) w podmiocie zajmującym się lobbingsiem w stosunku do EBC, doradztwem lub rzecznictwem na rzecz EBC lub jednej z instytucji finansowych, o których mowa w lit. a) lub b) powyżej – nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy od dnia ustania ich zaangażowania w wykonywanie odpowiednich obowiązków i zadań.

Ponadto zastępcy na posiedzeniach Rady Prezesów mają prawo angażować się w zarobkową działalność zawodową:

- d) u kontrahenta Eurosystemu w odniesieniu do operacji polityki pieniężnej lub operacji walutowych – nie wcześniej niż po upływie sześciu miesięcy od dnia ustania ich zaangażowania w wykonywanie odpowiednich obowiązków i zadań;
- e) u operatora systemu płatności lub systemu rozrachunku, partnera centralnego lub dostawcy instrumentów płatniczych podlegającego nadzorowi EBC – nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy od dnia ustania ich zaangażowania w wykonywanie odpowiednich obowiązków i zadań.

17.3 Przed podjęciem potencjalnej zarobkowej działalności zawodowej członkowie i zastępcy zwracają się do Komitetu ds. Etyki o wydanie opinii w sprawie okresu zakazu konkurencji obowiązującego ich na mocy niniejszego artykułu. W wydawanej opinii Komitet ds. Etyki może zalecić:

- a) uchylenie lub skrócenie okresu zakazu konkurencji określonego w niniejszym artykule w sytuacji, gdy prawdopodobieństwo wystąpienia konfliktu interesów w wyniku zarobkowej działalności zawodowej, która ma zostać podjęta, na to pozwala; lub
- b) przedłużenie okresów zakazu konkurencji określonych w art. 17 ust. 1 lit. a) i art. 17 ust. 2 lit. a) w odniesieniu do odpowiedniej zarobkowej działalności zawodowej, która ma zostać podjęta w istotnych lub mniej istotnych instytucjach kredytowych, w nadzór nad którymi dany członek lub zastępca byli bezpośrednio zaangażowani, maksymalnie do okresu dwóch lat dla członków i roku dla zastępców, w sytuacji, gdy prawdopodobieństwo wystąpienia konfliktu interesów w wyniku takiej zarobkowej działalności zawodowej tego wymaga.

17.4 Bez uszczerbku dla mających zastosowanie przepisów krajowych, w okresie zakazu konkurencji, tj. od upływu kadencji w danej instytucji do końca okresu obowiązującego zakazu konkurencji, członkowie i zastępcy powinni otrzymywać od swoich odpowiednich instytucji zatrudniających odpowiednie odszkodowanie. Odszkodowanie to powinno być wypłacane niezależnie od otrzymania przez danego członka lub zastępcę oferty podjęcia zarobkowej działalności zawodowej. Członkowie i zastępcy mogą zatem zwracać się do Komitetu ds. Etyki o wydanie opinii w sprawie odpowiedniej wysokości odszkodowania w związku z okresem zakazu konkurencji.

17.5 W przypadku powzięcia w okresie zakazu konkurencji przez członka lub zastępcę zarobkowej działalności zawodowej nieobjętej zakresem zastosowania art. 17 ust. 1 ani 17 ust. 2 powyżej, a także w przypadku gdy kwota miesięcznego wynagrodzenia netto otrzymywanego z tytułu zarobkowej działalności zawodowej wraz z odszkodowaniem wypłacanym za okres zakazu konkurencji przekracza miesięczne wynagrodzenie netto otrzymywane przez członka lub zastępcę w ciągu ostatniego roku pełnienia funkcji, nadwyżkę odlicza się od wypłaconego odszkodowania. Postanowienie to nie ma zastosowania do wynagrodzenia za działalność wcześniej wykonywaną i wcześniej zgłoszoną przez członka lub zastępcę.

17.6 Opinie wydane przez Komitet ds. Etyki na podstawie art. 17 ust. 3 i ust. 4 podlegają przedłożeniu Radzie Prezesów. Rada Prezesów wydaje następnie zalecenie odpowiedniemu właściwemu organowi krajowemu lub odpowiedniemu krajowemu bankowi centralnemu, który informuje Radę Prezesów o wszelkich przeszkodach stojących na drodze stosowaniu tego zalecenia.

17.7 W okresie dwóch lat lub roku od końca kadencji członkowie i zastępcy corocznie składają Komitetowi ds. Etyki deklarację honorową ⁽²³⁾, w której potwierdzają wykonywaną przez siebie zarobkową działalność zawodową oraz otrzymywane z jej tytułu wynagrodzenie; sprawozdanie ze złożenia deklaracji podlega przedłożeniu Prezesowi.

Artykuł 18

Naruszenie postanowień niniejszego kodeksu

Bez uszczerbku dla właściwych przepisów krajowych, w przypadku naruszenia przez członka lub zastępcę postanowień niniejszego kodeksu Komitet ds. Etyki w pierwszej kolejności podejmuje próbę rozwiązania danego problemu, zwracając się bezpośrednio do zainteresowanej osoby. Jeżeli przywrócenie zgodności z postanowieniami niniejszego kodeksu nie jest możliwe na drodze presji moralnej, Komitet ds. Etyki zwraca się w tej sprawie do Rady Prezesów. Po zasięgnięciu opinii Komitetu ds. Etyki i po wysłuchaniu zainteresowanej osoby Rada Prezesów może podjąć decyzję o zastosowaniu nagany oraz, w stosownych przypadkach, podać ją do wiadomości publicznej.

CZĘŚĆ III

Postanowienie końcowe

Artykuł 19

Uchylenie jednolitego kodeksu z 2019 r.

Niniejszy kodeks zastępuje jednolity kodeks z 2019 r. ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2023 r.

Artykuł 20

Publikacja

Niniejszy kodeks zostanie opublikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Pracownicy wysokiego szczebla EBC, do których niniejszy kodeks ma zastosowanie, podpisują odpowiednie deklaracje zgodności.

Artykuł 21

Wejście w życie

Niniejszy kodeks wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

⁽²³⁾ Zob. wzór deklaracji honorowej.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem dnia 23 listopada 2022 r.

Prezes EBC
Christine LAGARDE
